

Toman Brod

Takhle jsem vypadal, když jsem se vrátil z války domů. Fotka byla pořízena v Praze v roce 1945.

Na konci války jsem se nacházel v strategicky nevýznamném Kladsku, které bylo osvobozené poměrně pozdě. Armády směřující na Berlín a do Protektorátu ho nejdříve obešly a sem přišel až druhý sled. Němci před nimi utekli, 8. května večer bylo prázdno a 9. května se objevili Rusové a Poláci. V té době jsem ležel v takovém odkladišti nemocných, staré továrně. Z posledních sil jsem vylezl ven, přespal jsem někde ve stáji mezi koňmi a ráno jsem se plazil po silnici, než mě uviděl nějaký Rus. Pamatuji si, že to byl takový ten typický Ivan, měl vousy, a když viděl, že sbírám

odpadky, vzal mě za ruku a dovedl do blízkého německého statku. Tehdy jsem měl flektyfus, tuberkulózu a nevím, co ještě... a tak, když viděli, že mně sami nijak nepomůžou, že se můj stav nelepší, odvezli mě do nějaké nemocnice, jakéhosi polského lazaretu. Ležel jsem v něm několik týdnů, překonal jsem flektyfus a pak mě propustili. Vydal jsem se na cestu do Prahy, částečně pěšky, částečně na nějakých nákladčících nebo nákladních vlacích, až jsem se dostal na české hranice do pohraniční stanice Mezilesí Lichkov. Seděl jsem na zastávce a čekal, až přijede vlak na Prahu. Pak jsem do něj nastoupil a řekl jsem si, no tak co, jedu do Prahy

Prahou jsem se potácel, nezapomněl jsem, kde bydlím, tak jsem šel tam. Jen jsem doufal, že dům nebude zničený, protože jsem se doslechl, že se v Praze bojovalo. Naštěstí dům stál, naše sousedka, paní Bondyová, mě vzala k sobě do bytu, protože paní Kopská nebyla doma. Pak přišla i paní Kopská, šel jsem k ní a vyprávěl jí celý svůj příběh, a hlavně jsem jedl. To mi zachránilo život.

Šel jsem k doktorovi a ten mě poslal léčit se do sanatoria. Později mi řekl, že vůbec nedoufal, že přežiji, natolik vážný byl můj stav. Já jsem měl ale tak silnou touhu žít, že jsem svůj fyzický stav překonal. Přibíral jsem na váze, na posezení jsem klidně snědl celou bábovku, jídlo bylo mou jedinou radostí. A pak být v čisté posteli a mít jakési pohodlí. Nejdřív jsem se byl léčit v Podolí v Praze, pak v tuberkulózním sanatoriu na Pleši a potom v Tatrách. Tahle fotka je z mého léčení v Podolí. Až do roku 1948 jsem nebyl schopný normálně se zařadit do života. Tak taková byla pro mne poválečná doba.